

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (final draft).

Viite:

Mäki, K., & Könönen, L. (2021). Osaamisalusta kiertotaloustuntemuksen ja verkoston kehittäjänä. *AMK-lehti / UAS-Journal* (4).

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021113057967>

Krista Mäki, ymp.ins., asiantuntija, TKI, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, krista.maki@seamk.fi
Laura Könönen, KTM, asiantuntija, TKI, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, laura.kononen@seamk.fi

Osaamisalusta kiertotaloustuntemuksen ja verkoston kehittäjänä

Etelä-Pohjanmaan alue on vielä alkutekijöissä kiertotaloussiirtymässä. Kiertotaloustoimintaan perustuva liikevaihto alueella on maan neljänneksi alhaisin (Orko, Ritschkoff & Lantto, 2020), ja yritysten kanssa käytyjen keskustelujen sekä haastattelujen perustella kiertotalouden tuntemus on matalalla tasolla. Uudistumiskykyä ja kestävyysloikkaa kuitenkin vaaditaan, sillä ekologinen kestävyyskriisi muuttaa radikaalisti yritysten toimintaympäristöä. Liiketoiminnan sopeuttaminen vastaamaan nouseviin vaatimuksiin onkin sekä yritysten kilpailukyvn, alueen elinvoimaisuuden että maapallon kantokyvyn säilyttämisen edellytys.

Koska alueen elinkeinoelämä perustuu pitkälti resurssi- ja päästöintensiiviseen teollisuuteen (Etelä-Pohjanmaan Liitto, 2018), luo kiertotaloussiirtymä ja toiminnan muuttaminen kestäväksi yrityksille sekä haasteita että mahdollisuuksia. Alueen pk-yritysvaltaisuudesta johtuen yritysten resurssit kehittää toimintaa kohti kiertotaloutta ovat kuitenkin rajalliset, minkä vuoksi tarve tuelle on suuri. Yritykset tarvitsevatkin runsaasti pk-yrityksen toimintaan sovellettavissa olevaa tietoa kiertotaloudesta, sen hyödyistä ja liiketoimintamahdollisuuksista. Tähän asti maakunnasta on kuitenkin puuttunut selkeä instanssi, joka olisi edistänyt kiertotaloutta jakamalla aktiivisesti tuoreinta kiertotalouden tutkimukseen ja soveltamiseen liittyvää tietoa.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu vastaa tähän tarpeeseen huhtikuussa 2021 käynnistyneellä EAKR-rahoitteisella Kiertotalouden osaamisalusta Etelä-Pohjanmaalle – CircEPOs -hankkeella (<https://www.aura2014.fi/rriiepa/projekti.php?projektiid=A76979>), jossa rakennetaan ja juurrutetaan poikkialainen kiertotaloussiirtymää edistävä osaamisalusta maakuntaan. SeAMKin pysyväksi toiminnaksi jäävä osaamisalusta on konkreettinen sivusto, josta alueen yritysten on mahdollista saada keskitetysti ajantasaista tietoa kiertotaloudesta oman toiminnan kehittämiseksi. Osaamisalustaa rakennetaan käyden vuoropuhelua alueen toimijoiden kanssa, millä varmistetaan alustan vastaaminen käyttäjien tarpeisiin. Alustalle kerätään jatkuvasti lisääntyvästä ja usein isoille yrityksille tai kehittäjäorganisaatioille suunnatusta kiertotalouteen liittyvästä informaatiosta se tieto, joka on oleellista ja helposti sovellettavissa olevaa eteläpohjalaisen pk-yrityksen näkökulmasta. Alustalta löytyy sisältöä esimerkiksi kiertotalouteen liittyvästä regulaatiosta, rahoitus- ja kehittämismahdollisuuksista, erilaisista tapahtumista, yhteistyökumppaneista, kehittämistyökaluista sekä toimintamalleista. Lisäksi alustalle kootaan case-esimerkkejä kiertotalouden edelläkävijäyrityksistä niin Etelä-Pohjanmaan alueelta kuin muualtakin Suomesta, millä on tarkoitus innostaa yrityksiä kehittämään vihreämpiä tuotteita, palveluita sekä liiketoimintamalleja.

Alustan toinen tärkeä tavoite on lisätä kiertotalouteen liittyvää yhteistyötä alueella sekä yritysten että yritysten ja muiden organisaatioiden välillä. Kiertotaloussiirtymässä yhteistyö eri toimijoiden välillä on välttämätöntä, sillä se mahdollistaa kiertotalouden kannalta oleellisten innovaatioiden syntymisen ja materiaalikiertojen sulkemisen. Alustan optimaalisen toiminnan edellytyksenä onkin, että alustan toimintaan osallistuu aktiivisesti sekä yrityksiä että alueen muita toimijoita. Toimijoiden välisen vuoropuhelun perusteella alueen kehittäjäorganisaatiot osaavat tuottaa ja kohdistaa yrityksille tarpeellisia tukitoimintoja, ja toisaalta myös yritykset tulevat tietoisemmiksi tarjolla olevista kehittämispalveluista. Yhteisten rajapintojen löytämiseksi osaamisalustan yhteydessä tulee toimimaan keskustelufoorumi, jossa yrityksiä kannustetaan aktiiviseen ja avoimeen tiedon ja osaamisen vaihtoon. Lisäksi yhteistyötä edistetään järjestämällä hankkeessa erilaisia tapahtumia, jotka alustan rinnalla sekä kasvattavat ympäristöosaamista että vauhdittavat verkostomaisen kiertotaloustoiminnan käynnistymistä alueella. Pitkällä aikavälillä alustan toiminnan synnyttämä kiertotalousosaamisen ja yhteistyön kasvu johtavat kiertotalouden mukaisten tuotteiden ja palvelujen sekä liiketoiminnan lisääntymiseen alueen yrityksissä.

Kiertotalouden osaamisalustan rakentamista sekä yleisemmin koko hankkeen toimintaa voi seurata sosiaalisessa mediassa sekä LinkedInissa että Facebookissa, joista tilit löytyvät nimellä Etelä-Pohjanmaan kiertotaloushub.

<https://www.linkedin.com/showcase/etel%C3%A4-pohjanmaan-kiertotaloushub>

<https://www.facebook.com/Etelapohjanmaankiertotaloushub>

Lähteet:

Etelä-Pohjanmaan liitto. 2018. Tuoreita eväitä Etelä-Pohjanmaalle [verkkojulkaisu]. Maakuntaohjelma 2018-2021. [viitattu 11.11.2021]. Saatavana: https://epliitto.fi/wp-content/uploads/2020/11/A_58_Etela-Pohjanmaan_maaakuntaohjelma_2018-2021_web.pdf

Orko, I., Ritschkoff, A. C., & Lantto, R. 2020. Kiertotalouden ekosysteemit. Työ- ja elinkeinoministeriö. Helsinki. Saatavana: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162083/TEM_2020_13.pdf?sequence=1&isAllowed=y